

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla, Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla

Hasan ÖREN
Manisa Milletvekili

Dayanıklı olmayan binalar ne yazık ki her depremde olduğu gibi Van depreminde de çok sayıda can kaybına neden olmuştur.

Mevcut yapı stokunun önemli bir bölümünün dayanıklı olmadığını, ülkemizde meydana gelen depremler açıkça göstermiştir. Tüm yurttaki meydana gelebilecek olası bir depreme hazırlık olması amacıyla mevcut bina stokunun gözden geçirilip gerekli görülen binaların deprem dayanımının tespit edilmesi gerektiği bilimsel kongrelerde dile getirilmektedir.

Bakanlığınızca zaman zaman yapılan açıklamalarda mevcut binaların depreme dayanıklılıkları ile ilgili herhangi bir veri tabanının bulunmadığını belirtilmektedir.

İnsan yaşamı ne kadar önemliyse, ellerimizle yaptığımız, içinde yaşadığımız binaların da depreme dayanıklı yapılması en az yaşamımız kadar önemlidir. Bu nedenle vatandaşların yaşadıkları konutların depreme dayanıklı olup olmadıklarını bilme hakları vardır.

Bunun için öncelikle mevcut binaların durumunun öncelikle tespit edilmesi gerekir. Hastalığın ne olduğunu bilmek zorundayız. Çünkü doğru teşhis, tedavide başarımın en önemli şartıdır.

Binaların depreme dayanıklılığının tespiti hizmetleri, il özel idarelerinde ve belediyelerde, uzmanlardan oluşturulan birimlerce zorunlu ve ücretsiz yapılmalıdır. Kurumlar talebe bakmaksızın bu hizmeti herkese vermeli, belirlenen sürede bu çalışmalar bitirilerek durum envanteri çıkarılmalı ve veri tabanı oluşturulmalıdır. Kurumların masraflarının toplanan deprem vergilerinden karşılanması ise bütçeye ek yük getirmeyecek ve kurumları zorlamayacaktır.

Ayrıca konut alım satımlarında alıcının deprem dayanıklılık durumu hakkında bilgi sahibi olması için tapu dairelerince ilgili kurumdan bina raporları istenmelidir.

Sonuçta yapılan testler sonucunda depreme dayanıksız binalar satılamayacak, kimse oturmak istemeyecektir. Daha sonra binaların güçlendirilmesi ve yıkılıp yeniden yapılması seçenekleri bir program dahilinde önerilebilir. Zorunlu hallerde devlet bu hizmete katkı sağlayabileceği gibi bina sahiplerine de faizsiz kredi ve masrafların bir kısmının devlet tarafından karşılanması seçenekleri de sunulabilir.

Toplanan deprem vergilerinin bir kısmının bile bu amaç için kullanılması hem istihdama hem de ekonomiye önemli katkı sağlayacaktır.

Büyük depremlerden sonra yapılan yasal düzenlemelerin yetersizliği, başka bir depremde kısa zamanda ortaya çıktığı uzmanlarca dile getirilmektedir. 2007 yılında yürürlüğe giren Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmeliğin “Mevcut Binaların Değerlendirilmesi ve Güçlendirilmesi” başlıklı bölümünde sadece deprem bölgelerinde bulunan ve güçlendirilecek binaların deprem etkileri altındaki performanslarının değerlendirilmesinde uygulanacak hesap kuralları, güçlendirme kararlarında esas alınacak ilkeler ve güçlendirme tasarım ilkelerine yer verilmiş, ancak mevcut binaların depreme dayanıklılık analizlerinin kimler tarafından nasıl yapılacağına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Yönetmelikte, deprem bölgelerindeki binaların depreme dayanım testlerin yapılmasına ilişkin zorlayıcı hükümlere ve kimler tarafından, ne şekilde yapılacağına, bedellerinin nasıl karşılanacağına dair hükümlere hiç yer verilmemiştir.

Bunlara göre;

- 1- Deprem bölgelerindeki mevcut binaların depreme dayanıklı olup olmadıklarının belirlenmesinin zorunlu hale getirilmesi için yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
- 2- Bu amaçla il özel idarelerinde ve belediyelerde bu hizmeti verecek birimler oluşturulması için bir çalışmanız var mı?
- 3- Bu hizmetlerin vatandaşla ücretsiz verilmesi konusunda düşünceniz nedir?
- 4- Bu güne kadar toplanan deprem vergileri, deprem zararlarının karşılanması ve deprem çalışmaları için hiçbir zaman kullanılmamıştır. Kurumların verecekleri mevcut binaların depreme dayanıklılık testi ve raporlama hizmetlerinin bedellerinin 1999 yılında çıkarılan Marmara bölgesi ve civarında meydana gelen depremin yol açtığı ekonomik kayıpları gidermek amacıyla bazı mükellefiyetler ihdası ve bazı vergi kanunlarında değişiklik yapılması hakkında kanunla toplanan deprem vergilerinden karşılanması için yasal düzenleme düşünüyor musunuz?
- 5- Toplanan deprem vergilerinin sadece deprem zararlarının karşılanması, hazırlık çalışmaları, deprem araştırmaları, deprem zararlarının önceden tespiti ve önlenmesine yönelik çalışmalarda kullanılmasının zorunlu hale getirilmesi için yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
- 6- Deprem bölgelerindeki binaların depreme dayanıklılık testlerinin tamamlanması işlemlerini ne zaman bitirmeyi düşünüyorsunuz?